

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 11Csp/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318206051
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318206051.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobcov: 1/ S. E., A.. XX.X.XXXX a 2/ G.. N. E., A.. XX.XX.XXXX, E. S. W. XXX XX P. A. I. XXX, obaja zastúpení: JUDr. Miroslav Korch, advokát, so sídlom Kukorelliho 1505/50, 066 01 Humenné proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a. s.; skrátenejší názov: VÚB, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 313 201 55, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 366 138 43 o určenie, že úver zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že úver zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvorenej medzi žalobcami na strane dlžníkov a žalovaným na strane veriteľa, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Súd žalobcom p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca v 1. rade podal dňa 28.11.2018 na súd žalobu, ktorou žiadal určiť, že úver zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX je bezúročný a bez poplatkov.

2. V žalobe uviedol, že on a jeho manželka N. E., A.. XX.XX.XXXX ako dlžník a žalovaný ako veriteľ uzatvorili dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej veriteľ poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 12.060,- eur, ktorý sa dlžníci zaviazali žalobcovi splácať 108-mi mesačnými splátkami vo výške 182,20 eur s termínom konečnej splatnosti XX.XX.XXXX.

Podľa žalobcu predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, keďže napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy uvedené v § 52 Občianskeho zákonníka. Zmluvnými stranami sú žalovaný (dodávateľ), ktorý pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a žalobca ako fyzická osoba, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a je teda spotrebiteľom. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský úver upravený zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (ďalej len „ZoSÚ“). Zmluva je teda tiež zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle ZoSÚ a nie je vylúčená z pôsobnosti tohto zákona (§ 1 ods.2). Žalovaný je právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalobca je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej boli poskytnuté spotrebiteľské úvery na iný účel ako na výkon povolania alebo podnikania. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o

spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a predpokladoch potrebných pri jej výpočte, výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona). V súlade s ust. § 11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Žalobca ďalej uviedol, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termíny splátok sa viažu ku každej v zákone uvedenej zložke spotrebiteľského úveru, ktoré má dlžník veriteľovi vracať, teda sa to týka istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa zákona musí byť v každej zmluve jednoznačne, určito a zrozumiteľne a to priamo uvedená nielen výška istiny, ale aj výška riadnych úrokov a iných poplatkov a taktiež počet a termíny splátok istiny, riadnych úrokov a iných poplatkov. V tomto prípade zmluva o úvere neobsahuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch tak, ako to je vyššie uvedené podľa § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba celkový počet splátok a výška mesačnej splátky, bez rozlíšenia z čoho takáto splátka pozostáva, bez rozlíšenia istiny, riadnych úrokov, poplatkov a iných súm a ich termínov. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením a s cieľom tejto právnej úpravy.

Žalobca poukázal na obdobné právne názory vyslovené aj v rozhodnutí Okresného súdu Trenčín sp. zn. XXC/XXX/XXXX zo dňa 09.02.2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. XC/XX/XXXX zo dňa 02.02.2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. XXC/XX/XXXX zo dňa 10.02.2016, Krajského súdu v Prešove sp. zn. XXCo/XX/XXXX zo dňa 01.12.2015, Krajského súdu v Trnave sp. zn. XXCo/XXX/XXXX zo dňa 27.09.2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 12.10.2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 26.01.2017, Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. XCsp/XX/XXXX zo dňa 07.03.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. XXCo/XXX/XXXX zo dňa 29.11.2016, Krajského súdu Žilina sp. zn. XXCo/XXX/XXXX, Krajského súdu Trnava sp. zn. XXCo/XXX/XXXX, Krajského súdu v Prešove sp. zn. XCo/XX/XXXX, sp. zn. XCo/XXX/XXXX, sp. zn. XCo/XXX/XXXX, sp. zn. XXCo/XX/XXXX, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX.

Vzhľadom na uvedené má žalobca za to, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca má tak žalovanému vrátiť len sumu reálne čerpaných prostriedkov z úverovej zmluvy.

Žalobca tiež poukázal na ustanovenie § 11 ods. 2 ZoSÚ, ktoré je procesným ustanovením a z ktorého vyplýva právo spotrebiteľa domáhať sa na súde určenia, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. Toto právo spotrebiteľa vyplýva aj z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., v zmysle ktorého sa spotrebiteľ môže domáhať ochrany svojho práva na súde. Žalobca má za to, že podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu a môže sa ňou dosiahnuť odstránenie spornosti práva.

3. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil súdu Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX.

4. Na výzvu súdu žalovaný dňa XX.XX.XXXX doručil súdu svoje vyjadrenie k žalobe, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť. Žalobcom podávaný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) (predtým písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch nepovažuje žalovaný za správny. Žalovaný citoval žalobcu, ktorý v žalobe uviedol, že zmluva o úvere neobsahuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch podľa § 9 ods. 2 písm. k), pričom v tejto súvislosti žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca sa odvoláva na znenie zákona, ktoré nebolo v čase vzniku zmluvného vzťahu účinné. V čase uzavretia zmluvy § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch pojednávalo o tom, že zmluva musí obsahovať „ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov“. Žalovaný má za to, že žalobca mal zjavne na mysli § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý hovorí, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. Podľa žalovaného žalobou napadnutá zákonná náležitosť je v zmluve o úvere prítomná, čo vyplýva

zo základných podmienok článku I zmluvy o úvere, ktorý obsahuje údaj o výške, splatnosti, počte, periodicite splátok, informáciu o poistnom, ročnej úrokovej sadzbe atď.

Ďalej žalovaný uviedol, že výklad daného ustanovenia podávaný žalobcom, podľa ktorého je potrebné v zmluve uvádzať (i) samostatne výšku, počet a termíny splátok istiny, (ii) samostatne výšku, počet a termíny splátok úrokov a (iii) samostatne výšku počet a termíny splátok iných poplatkov, je nesprávny, príliš formalistický, v ktorom absentuje racionalita s ohľadom na potreby zmluvného vzťahu. Vyhľadateľné z verejných zdrojov sú nielen rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky obsahujúce taký nesprávny výklad podávaný žalobcom (na ktoré on vo svojej žalobe poukazuje), no i rozhodnutia podporujúce našou spoločnosťou podávaný správny výklad daných zákonných ustanovení - vid' napr. verejne dostupný rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, zo dňa 19.09.2012, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX, či napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.12.2012, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX.

Žalovaný vo svojom vyjadrení tiež uviedol, že zákonná požiadavka uvádzať tzv. rozpis splátok v zmluve o spotrebiteľskom úvere neexistuje a neexistovala. Žalobcom zvolený príliš formalistický výklad príslušnej právnej normy neobstojí - je v rozpore s autentickým, logickým a systematickým výkladom zákona. Z ust. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere osobitne informáciu o tom, aká suma z každej splátky úveru sa započítava na istinu, úroky a poplatky. Nič také nevyplýva ani z dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu. Právnomu záveru žalobcu tak nesvedčí autentický výklad danej právnej normy podaný zákonodarcom, právnomu záveru žalobcu nesvedčí ani prax poskytovateľov spotrebiteľských úverov, ktorí dané ustanovenie zákona nevykladali spôsobom uvádzaným žalobcom.

Pri systematickom pohľade na § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že informáciu o postupnej amortizácii svojho dlhu (vrátane tzv. rozpisu splátok) spotrebiteľ zistí z tzv. amortizačnej tabuľky, na ktorú má voči veriteľovi bezplatný nárok kedykoľvek počas trvania zmluvného vzťahu v zmysle § 9 ods. 3 v spojení s ods. 5 zákona. Zo strany žalobcu ostáva nezodpovedanou otázkou, prečo sú dané zákonné normy terminologicky úplne odlišné. Vzápätí sa núkajúcou jednoduchou a logickou odpoveďou je, že právny názor žalobcu nemá oporu v systematickom výklade zákona. Cez logický výklad je nutné dospieť k správnej aplikácii daného zákonného ustanovenia a k záveru, že zákon tzv. rozpis splátok v zmluve o úvere nevyžaduje a nikdy nevyžadoval. Porovnanie miery zrozumiteľnosti vyjadrenia splátky úveru jednou sumou oproti vyjadreniu uvedenému cez tzv. rozpis splátok svedčí jednoznačne v prospech jednoduchšieho spôsobu - t.j. uvádzať sumu splátky jedným údajom. V opačnom prípade by bol spotrebiteľ pre zistenie celkovej výšky každej splátky odkázaný na matematickú operáciu súčtu jej jednotlivých zložiek. Priemerný spotrebiteľ by bol síce takejto matematickej operácie schopný, ale v prospech zrozumiteľnosti zmluvy (teda v prospech spotrebiteľa) je jednoznačne uvádzanie splátky jej celkovou sumou, než jej uvedenie iba výškami jednotlivých zložiek splátky (kedy je nutné ich spočítavať).

Napokon žalovaný poukázal na to, že žalobcom zvolený výklad príslušnej právnej normy neobstojí - je v rozpore s povinnosťou vnútroštátneho súdu vykladať vnútroštátnu normu eurokonformným spôsobom. Výklad príslušných ustanovení zákona, podávaný všeobecnými súdmi Slovenskej republiky nie je jednotný a práve preto je potrebné a o to žiaducejšie vykladať tieto vnútroštátne normy tzv. eurokonformným spôsobom a to aj v súlade s najnovšou rozhodovacou praxou Súdneho dvora EÚ. Eurokonformný výklad daného ustanovenia zákona možno dohľadať v Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica EÚ“), a to konkrétne v jej článku 10 ods. 2 písm. h), v zmysle ktorého zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza „výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“.

Tento záver potvrdil aj Rozsudok SDEÚ Home Credit podľa ktorého: „Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.“ Žalovaný uvádza, že Smernica EÚ predstavuje tzv. úplnú harmonizáciu danej oblasti,

čo znamená, že s cieľom dosiahnutia fungujúceho vnútorného trhu členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť prísnejšie pravidlá ako sú v nej uvedené.

Žalovaný poukázal, že v zmysle judikatúry SDEÚ povinnosť súdov vykladať národné právo eurokonformne sa uplatňuje aj v horizontálnych právnych vzťahoch, akým je aj vzťah zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi stranami tohto sporu. Povinnosť vykladať vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smerníc EÚ zahŕňa okrem iného aj povinnosť vykladať vnútroštátne právo v súlade s interpretáciou smerníc EÚ vyjadrenou v príslušných rozhodnutiach SDEÚ interpretujúcich právo EÚ. Štátne orgány majú povinnosť eurokonformne vykladať vnútroštátne právo v najväčšej možnej miere, nesmie však ísť o výklad, ktorý je zjavne contra legem. Inými slovami, ak § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch pripúšťa eurokonformný výklad, t.j. ak takýto výklad nie je možné považovať za výklad contra legem, súd je povinný ho pri rozhodovaní predmetnej veci uplatniť. Eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, na ktorý v tomto konaní žalovaný poukazuje, je pritom celkom zjavne možný a v žiadnom prípade ho nie je možné považovať za výklad contra legem.

Žalovaný poukázal na rozhodnutia súdu, ktoré reflektujú na eurokonformný výklad a to rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 16Co/785/2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 16Co/616/2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.01.2017, sp. zn. 15Co/64/2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14.12.2016 sp. zn. 17Co/963/2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.04.2017 sp. zn. 11Co/39/2016, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 06.07.2017 sp. zn. 14Co/56/2016, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 15.06.2017 sp. zn. 8Co/34/2017 atď.

Žalovaný tiež poukázal na aktuálnu judikatúru Najvyššieho súdu SR - uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22.02.2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, v zmysle ktorého: „Nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Od 1. mája 2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.“. Takisto poukázal, že od 01.05.2018 sa mení znenie daného ustanovenia, ktorá zmena dokladuje, ktorý výklad zákona vždy mal a má zákonodarca na mysli.

5. Podaním doručeným súdu dňa 11.02.2019 žalobca navrhol, aby súd pripustil, aby do konania na strane žalobcu pristúpila žalobkyňa v 2. rade G.. N. E., A.. XX.XX.XXXX, W. XXX XX P. A. I. XXX, ktorá s pristúpením do konania súhlasila a súd uznesením sp. zn. XXCsp/XX/XXXX-XX zo dňa 11. marca 2019 pripustil jej vstup do tohto konania.

6. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohou Zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, potvrdením o zrealizovaní transakcie zo dňa XX.X.XXXX (č. l. 75), vyjadreniami žalobcov a žalovaných a zistil nasledovný skutkový stav:

Skutkový stav

7. Medzi žalobcom v 1. rade ako dlžníkom a žalobkyňou v 2. rade ako spoludlžníčkou a žalovaným ako veriteľom bola dňa XX.X.XXXX uzatvorená zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcom peňažné prostriedky ako spotrebiteľský úver a dlžník sa zaviazal, že poskytnuté peňažné prostriedky vráti, zaplatí úroky, poplatky a splní ďalšie záväzky podľa zmluvy.

8. V základných podmienkach v bode 1 v tejto zmluve boli uvedené tieto údaje

- druh spotrebného úveru: bezúčelový
- výška úveru: 12.060,- eur
- lehota splatnosti: 108 mesiacov
- druh úrokovej sadzby: fixná počas celej lehoty splatnosti

- čerpanie úveru: jednorázovo dňa 5.5.2015
- celkový počet splátok: 108
- dátum prvej anuitnej splátky: 1.6.2015
- dátum poslednej anuitnej splátky: 1.5.2014 (termín konečnej splatnosti)
- doba trvania zmluvy: do splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa tejto zmluvy
- výška úrokovej sadzby 11,90%
- mesačná anuitná splátka vrátane poistného 182,20 eur
- z toho mesačná splátka poistného 0,- eur

V tomto bode je tiež uvedený úrok z omeškania vo výške 5% p. a. nad rámec úrokovej sadzby za každý deň omeškania a v prípade omeškania dlžníka so splácaním záväzkov z úveru je spoplatnené zaslanie každej upomienky vo výške podľa platného Cenníka VÚB, a. s. v čase účtovania poplatku.

9. V základných podmienkach v bode 3 v tejto zmluve je uvedená ročná percentuálna miera nákladov vo výške 13,14%, ktorá bola vypočítaná z nasledovných údajov:

- celkové náklady dlžníka: 7.859,05 eur, z toho:
- výška úrokovej sadzby: 11,90% p.a.,
- výška poplatku za poskytnutie úveru: 241,20 eur,
- výška mesačnej anuitnej splátky: 182,20 eur,
- celkový počet anuitných splátok: 108,
- lehota splatnosti úveru: 108 mesiacov,
- výška úveru: 12.060,- eur,
- celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť: 19.919,05 eur, z toho v súvislosti s poskytnutým úverom:
- výška istiny: 12.060,00 eur,
- výška celkových nákladov dlžníka: 7.859,05 eur,
- priemerná RPMN: 10,28%.

10. Výška odplaty podľa tejto zmluvy je 13,90%, a najvyššia prípustná výška odplaty: 23,06% (podľa nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.).

11. Zo zmluvy ďalej vyplýva, že termín splatnosti istiny a úroku je totožný s dátumom splatnosti každej mesačnej anuitnej splátky, ktorá pozostáva zo splátky istiny a úroku. Termín splatnosti mesačnej anuitnej splátky (t.j. istiny a úroku) je ku dňu, ktorý sa číselne zhoduje s dátumom splatnosti prvej anuitnej splátky uvedenej v bode č. 1 článku I. zmluvy.

12. Podľa bodu č. 7 článku I. tejto zmluvy poplatky platné podľa cenníka VÚB, a. s. ku dňu uzavretia tejto zmluvy sú:

- Poplatok za poskytnutie úveru: 241,20 eur, splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru,
- Poplatok za úhradu splátky v hotovosti 1,00 eur, splatný v deň úhrady splátky v hotovosti,
- Poplatok za vystavovanie potvrdení klientom v jednotnej výške 20,00 eur, splatný v deň vystavenia potvrdenia,
- Poplatok za prvú upomienku 1,00 eur, splatný ku dňu odoslania upomienky,
- Poplatok za každú ďalšiu upomienku 4,00 eur, splatný ku dňu odoslania upomienky,
- Poplatok za vystavenie upozornenia ručiteľovi 4,00 eur, splatný v deň vystavenia upozornenia,
- Poplatok za zmenu zmluvných podmienok zo strany klienta 40,00 eur, splatný ku dňu vykonania zmeny,
- Poplatok za predčasné splatenie alebo mimoriadnu splátku 1% resp. 0,5% z predčasne splatenej čiastky úveru/mimoriadnej splátky splatný ku dňu realizácie predčasného splatenia/mimoriadnej splátky.

13. Z bodu č. 7 článku I. zmluvy ďalej vyplýva, že v prípade zmeny výšky poplatkov podľa Cenníka VÚB, a.s. budú platiť poplatky platné v čase ich účtovania. Poplatky môžu byť bankou jednostranne zmenené z dôvodu zmeny nákladov banky spojených s poskytovaním a správou úverov. O zmene Cenníka VÚB, a.s. s oznámením o dátume jej účinnosti bude dlžník bankou informovaný na výpisoch z bežného účtu a/alebo na webovej stránke banky. So znením Cenníka VÚB, a.s. sa môže dlžník oboznámiť v obchodných priestoroch banky a/alebo na webovej stránke banky.

14. Podľa článku II. bod č. 2 zmluvy dlžník potvrdzuje, že bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB, a. s. pre poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, s obsahom ktorých súhlasí a ktoré súčasne prevzal spolu s úverovou zmluvou, alebo ktoré mu boli na základe jeho písomnej žiadosti zaslané elektronickou poštou či iným dohodnutým spôsobom.

15. Súd tiež zistil, že žalovaný na účet žalobcu v 1. rade poskytol finančné prostriedky vo výške 12.060,- eur, čo vyplynulo z potvrdenia o zrealizovaní transakcie, taktiež z výpisu z účtu žalobcu v 1. rade, ktoré listiny na výzvu súdu strany sporu súdu predložili. Poplatok za poskytnutie úveru bol uhradený z bežného účtu klienta po poskytnutí úveru.

16. Žalobcovia vo svojich vyjadreniach zotrvali na podanej žalobe, ako aj na argumentácii, prečo považujú poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného žalobcovia poukázali, že požiadavka zákona je od požiadavky smernice iná a je tu zrejmy konflikt, čo však neznamená automaticky uplatnenie smernice. Čo sa týka nepriameho účinku smernice žalobcovi uviedli, že vnútroštátne súdy sú povinné vykladať vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smernice, pričom tento výklad nie je absolútny, má svoj rozsah a medze - teda musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa smernice, za použitia vnútroštátnym poriadkom aprobovaných výkladových metód, nemôže ísť o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Tiež žalobcovia poukázali na rozhodnutia súdov, ktoré odmietli prevziať právny názor Najvyššieho súdu SR v uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 - rozhodnutie KS v Trnave sp. zn. 10Co/48/2017 zo dňa 28.03.2018, rozhodnutie KS v Košiciach sp. zn. 5Co/468/2017 zo dňa 10.04.2018, rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 21Co/109/2017 a KS v Prešove sp. zn. 20Co/76/2017 zo dňa 27.03.2018.

17. Žalovaný počas konania zotrval na svojich vyjadreniach, pričom tiež poukázal, že v obdobnej veci rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v uznesení zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 3Cdo/146/2017 vyslovil názor, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Zároveň poukázal aj na uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/56/2018, 7Cdo/98/2018 a 4Cdo/187/2017. Ďalej uviedol, že na nejednotnosť súdneho výkladu uvedeného v ustanoveniach reagoval aj zákonodarcu, ktorý ustanovenie od 1.5.2018 novelizoval, pričom výkladovo problematický pojem splátka istiny úrokov a iných poplatkov nahradil pojmom splátka, na základe čoho už nie je možné dospieť k takému súdnemu výkladu, aký uviedol súd v napadnutom rozhodnutí. Žalobca má za to, že posudzovaná zmluva obsahovala všetky náležitosti vyžadované Zákonom o spotrebiteľských úveroch a preto nie je možné ho považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Tiež žalovaný poukázal na článok 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom uviedol, že rozdielna rozhodovacia prax súdov v totožných alebo skutkovo podobných prípadoch nie je žiaduca, v demokratickom právnom štáte sú orgány súdnej moci povinné chrániť princíp právnej istoty a predvídateľnosti svojich rozhodnutí. Úlohou odstraňovať nejednotnosť v pohľade na identické alebo analogické skutkové a právne situácie je pritom poverená najvyššia inštancia, v podmienkach Slovenskej republiky je ňou v systave všeobecného súdnictva práve Najvyšší súd. Najvyšší súd opakovane konštatoval, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselne vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Podľa názoru Najvyššieho súdu uvedeného v uznesení 3Cdo/198/2017 nový teda judikatúrou nanovo, prípadne inak formulovaný právny názor sa aplikuje aj do minulosti a súd, ktorý rozhoduje po zmene judikatúry nemôže vedome aplikovať nesprávny judikatúrou už prekonaný názor.

18. Vo svojom záverečnom zhrnutí, právny zástupca žalovaného vyslovil názor, že žaloba tak ako je podaná je nedôvodná v celom rozsahu, pričom opakovane zdôraznil jednak procesný aspekt, teda samotnú prípustnosť takejto žaloby, že v takýchto prípadoch naliehavý právny záujem na požadovaní ani daný nie je a tiež na hmotnoprávny aspekt, a to v kontexte výkladu ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru právneho zástupcu žalovaného argumentácia žalobcu je vyslovene účelová, pričom judikatúra a ústavná rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, na ktorú s poukazovali aj v písomných podaniach, dospela k jednoznačnému záveru, že žiadnym výkladom nie je možné dospieť k záveru, ktorý prezentuje žalobca a teda, že takýto rozpis by mala zmluva zo strany dodávateľa

obsahovať. Do pozornosti súdu dal aj to, že v týchto uzneseniach Najvyšší súd konštatoval aj potrebu eurokonformného výkladu, nakoľko takýto výklad ako prezentuje žalobca nie je ani v súlade so smernicou. Podľa názoru právneho zástupcu zákonodarca sa snažil nejakým gramatickým spôsobom vyjadriť právnu normu, ale to znenie zákona nie je právna norma samotná, len komunikátor právnej normy. To znamená, že je to len jazykové vyjadrenie tej snahy zákonodarcu nejako tu normu obsahovo napísať. Avšak skutočná právna norma a to teda, čo má byť obsahom takejto zmluvy a kedy, teda pripadá alebo prichádza do úvahy možná sankcia v zmysle zákonných ustanovení, bolo jednoznačne novelou vyriešené.

Právny stav

19. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len Obchodný zákonník alebo ObZ) touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 503 ods. 2 ObZ ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 ObZ dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej len „Zákon“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 2 písm. g) Zákona na účely tohto zákona celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

Podľa § 2 písm. h) Zákona na účely tohto zákona sa celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom

Podľa § 2 písm. i) Zákona ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi

Podľa § 9 ods. 1 Zákona Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1;

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

21. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmý z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

22. Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) účinného v čase uzatvárania zmluvy výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Podľa ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase podania žaloby spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

24. Podľa ust. § 137 písm. c) a d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o (c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo (d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Posúdenie veci súdom

25. V spore medzi stranami sporu bolo sporné jednak posúdenie, či je potrebné, aby žalobcovia preukázali aj naliehavý právny záujem na určení, že úver zo spotrebiteľskej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, a tiež posúdenie, či úver z predloženej zmluvy je bezúročný a bezpoplatkov, teda či predložená zmluva spĺňa náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že úver zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX je spotrebiteľským úverom a tiež nebolo medzi stranami sporné, že táto zmluva je zmluvou spotrebiteľskou.

K naliehavému právnemu záujmu

26. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že žalobca nemal naliehavý právny záujem na určení, že úver z úverovej zmluvy je bez úrokov a bez poplatkov. Ust. § 137 CSP obsahuje demonštratívny výpočet druhov žalôb. Žaloby na plnenie sú upravené v písm. a), žaloby na splnenie povinnosti a žaloby na vyporiadanie práv v písm. b), klasická určovací žaloba v písm. c), pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, a v písm. d) je upravená žaloba o určenie právnej skutočnosti, ak jej existenciu predpokladá osobitný predpis. Od 01.01.2018, teda už v čase podania žaloby, v zmysle aktuálne platnej právnej úpravy konkrétne ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré je procesným ustanovením, je zákonom výslovne upravená možnosť spotrebiteľa pred súdom domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

27. Pokiaľ ust. § 137 písm. c) CSP vymieňuje, že žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, avšak výslovne ustanovuje, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu a taktiež ustanovenie § 137 písm. d) CSP možno podať žalobu o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu, potom súd je toho názoru, že s poukazom na ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 137 c) a d) CSP, naliehavý právny záujem

spotrebiteľa nie je zo strany súdu potrebné skúmať. Toto právo spotrebiteľovi vyplýva aj z ustanovenia §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., v zmysle ktorého sa spotrebiteľ môže domáhať ochrany svojho práva na súde

K bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zo spotrebiteľskej zmluvy

28. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobcami a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.04.2015 doplnila ustanovenie § 52 odsek 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

29. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobcom v 1. rade ako dlžníkom, žalobkyňou v 2. rade ako spoludlžníkom a žalovaným ako veriteľom bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 12.060,- eur pri ročnej úrokovej sadzbe 11,9%, RPMN 14,23% a priemernej RPMN 13,14%, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť 108 mesačnými splátkami po 182,20 eur s dátumom splatnosti prvej splátky 01.06.2015 a dátumom splatnosti poslednej splátky 01.05.2024.

30. Žalovaný ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalobcami, ktorí sú fyzickými osobami - nepodnikateľmi (čo vyplýva z označenia žalobcov v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a dátumom narodenia). Súd teda zastáva názor, že je nutné na tento spor aplikovať Zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku v §52 a nasl., taktiež aj Zákon o ochrane spotrebiteľa, ako aj smernicu Rady 93/13/EHS a teda je potrebné aplikovať prednostne špeciálne spotrebiteľské právo. Podľa §54 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je v prospech spotrebiteľa

31. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

32. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť, či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

33. Súd po dôkladnom preštudovaní predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver považuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve o úvere absentujú údaje požadované zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. I).

34. Povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalobcami a žalovaným bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termín splátok sa viaže ku každej tam z uvedených zložiek

spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Zákom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. V zmluve je uvedený iba počet splátok, výška mesačnej splátky, termín splatnosti prvej a poslednej anuitnej, termín splatnosti mesačnej anuitnej splátky, čo znamená, že nie je splnená požiadavka, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru. Žalovaný pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úrokov, a to nielen percentuálnym vyjadrením, ale s rozlíšením, z čoho takáto splátka pozostáva, teda rozlíšiť výšku istiny, riadne úroky, poplatky a iné sumy a ich termíny. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku.

35. Klausula objasňujúca špecifikáciu splátok úveru nielen podľa istiny ale aj úrokov a poplatkov má význam, aby bol jasný údaj, (i) z čoho splátka pozostáva, (ii) či splátka obsahuje aj poplatky, (iii) či neobsahuje poplatky, ktoré nemajú byť zaradené do RPMN), (iiii) či ide o amortizované splácanie alebo bez amortizácie alebo (iiiiii) údaj o tom, v ktorých splátkach je výlučne istina a v ktorých len poplatky (pri niektorých typoch úverov sú zmluvy formulované tak, že najprv sa splácajú výlučne úroky a v poslednej splátke istina).

36. Súd poukazuje na ustálenú súdnu prax Krajského súdu v Prešove, podľa ktorého „pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov alebo nie, ako aj otázka, kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice. Slovenská republika nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“. V takomto prípade dochádza ku kolízii obsahového znenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a Smernice Rady 93/13/EHS, ktoré má za následok sprísnenú požiadavku slovenského zákonodarcu na uvedenie členenia splátok spotrebiteľa v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to konkrétne na istinu, úroky a poplatky. Priama aplikácia ustanovení smernice však prichádza do úvahy len subsidiárne ako ultima ratio vtedy, ak eurokonformný výklad problematického vnútroštátneho ustanovenia nie je možný. Priama aplikácia ustanovenia smernice však nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, to znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny ani obrátený vertikálny priamy účinok. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň dodáva, že ak by vykladal vnútroštátne právo eurokonformne, pridrižoval sa obsahového znenia smernice a od dodávateľa nevyžadoval členenie splátky na istinu, úroky a poplatky, upustil by tak od zákonnej požiadavky, čo by malo za následok výklad vnútroštátneho práva contra legem a prekročenie limitov uplatnenia nepriameho účinku smernice, pričom takýto postup je nepripustný.“ (pozri rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/32/2018 zo dňa 12.02.2019, sp. zn. 21Co/86/2018 zo dňa 03.07.2018, sp. zn. 19Co/145/2017 zo dňa 28.06.2018, sp. zn. 19Co/146/2017 zo dňa 28.06.2018, sp. zn. 7Co/155/2017 zo dňa 25.04.2018, sp. zn. 5Co/165/2017 zo dňa 15.11.2018).

37. Podľa názoru vysloveného Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutiach, na ktoré žalovaný odkazuje (rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018, sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018, sp. zn. 4Cdo/187/2017 a sp. zn. 4Cdo/65/2018 zo dňa 26.9.2018), vyplýva, že „vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku, účelu § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie dovolací súd uzatvára, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká

je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.“

38. Súd sa s týmto názorom nestotožňuje, pretože Najvyšší súd SR založil svoj výklad len na teleologickom výklade ust. § 9 ods. 2 písm. l) (predtým písm. k)), t. j. vychádzal z úmyslu zákonodarcu vyjadreného v dôvodovej správe implementovať Smernicu 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 bez toho, aby skúmal, či Smernica bola implementovaná správne. Smernica však bola implementovaná vadne, odchylné, čomu nasvedčuje aj tá skutočnosť, že s účinnosťou od 01.05.2018 bol novelizovaný Zákon o spotrebiteľských úveroch. Z dôvodovej správy vyplýva, že ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na zabezpečenie súladu so Smernicou 2008/48/ES v nadväznosti na závery Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. / O. W.. Citovaná novela je však účinná až od 01.05.2018, teda jej účinky nemožno retroaktívne aplikovať na daný zmluvný vzťah. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ platí, že rozsah a medze nepriameho účinku smerníc je vyjadrený nielen právom EÚ, ako aj právom vnútroštátnym, ale aj zásadou, že nesmú byť porušené všeobecné právne zásady, najmä zásada právnej istoty a zákaz retroaktivity. V záujme zachovania právnej istoty a vzhľadom na zákaz retroaktivity súd poukazuje na súdnu prax, v ktorej obdobné zmluvy boli posudzované ako bezúročné a bez poplatkov a to aj po vydaní uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, ktoré navyše pre rozhodnutie v danej veci nie je záväzná (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/32/2018 zo dňa 05.04.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/164/2017 zo dňa 01.03.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/68/2018 zo dňa 16.4.2019, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/176/2018 zo dňa 26.03.2019, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/121/2018 zo dňa 27.3.2019, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/20/2018)

39. Súd tiež poukazuje na stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove, podľa ktorého „Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „sporné pravidlo“) obsahuje právo spotrebiteľa na uvedenie splátok istiny spotrebiteľského úveru ako aj splátok úrokov a poplatkov. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá taký výklad sporného pravidla, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom, a tiež k poplatkom. Uvedené zákonné pravidlo sa deroguje s účinnosťou od 01.05.2018 novelou zákona č. 129/2010 Z. z. vykonanou zákonom č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Do nadobudnutia účinnosti uvedenej zmeny zákona nie je v súlade s princípmi súkromného práva docieľiť ten istý derogačný efekt súdmi tzv. eurokonformným výkladom, pretože ten by:

- odporoval zákazu eurokonformného výkladu contra legem,
- odporoval by princípu právnej istoty,
- nebol by súladný ani s výkladom rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, keďže Súdny dvor EÚ za euronekonformnú považoval a) len amortizačnú tabuľku a b) len vo vzťahu k istine.

Sporné zákonné pravidlo pritom predpokladá oveľa širší diapazón možnosti špecifikácie splátok spotrebiteľského úveru než je amortizačná tabuľka a než je len špecifikácia istiny. Navyše, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS predpokladá na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) údaje o splátkach, a to tak, aby transparentne bolo zrejmé, že tam nie sú uvedené tie poplatky, ktoré môžu byť v splátkach zahrnuté, ale do RPMN sa nezapočítavajú (čl. 19 ods. 2 smernice 2008/48/ES). Smernica taktiež výslovne predpokladá informovanie spotrebiteľov o špecifikácii splátok úrokov a poplatkov (čl.10 ods.1 písm. j/, príloha II., 2.).“

40. Zámerom zákonodarcu síce bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu a nepochybne nebolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. l) (predtým aj k)) bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice, avšak do „konfliktu“ sa zákon so Smernicou dostal v dôsledku priznania vyššej ochrany spotrebiteľa stanovením požiadavky rozčlenenia splátky na istinu, úroky a iné poplatky, aby spotrebiteľ mal vedomosť v akej výške bude platiť istinu a v akej výške na úroky a ostatné poplatky.

41. Súd tiež poukazuje na prvotnú vnútroštátnu úpravu (historický výklad) tejto náležitosti zmluvy v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v § 4 ods. 2 písm. i) účinnej od 1.1.2008, z ktorej vyplýva jej totožná formulácia - výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov), ktorou zákonodarcu podľa dôvodovej správy k zákonu, ktorým bolo ust. § 4 ods. 2 zmenené a ktorým sa zaviedlo rozčlenenie splátky, vyjadril po prvýkrát zámer zvýšiť informovanosť spotrebiteľa úpravou náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere takým spôsobom, že spotrebiteľ musí byť informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti splácať istinu, úroky a iné poplatky, vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto nemožno preklenúť eurokonformným výkladom, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ (v danej veci písm. l/) zákona o spotrebiteľských úveroch len spresňuje, čo splátka zahŕňa. Súčasne s prvotnou vnútroštátnou úpravou predmetnej náležitosti zmluvy bol doplnený tiež § 566 Občianskeho zákonníka o odsek 2, podľa ktorého pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

42. V tomto smere súd poukazuje na názor Krajského súdu v Trnave uvedený v rozsudku sp. zn. 9Co/176/2018 zo dňa 26.03.2019, s ktorým názorom sa súd stotožňuje aj v tejto veci, podľa ktorého možnosť vyžiadania si amortizačnej tabuľky nie je spôsobilé nahradiť vedomosť spotrebiteľa v čase uzavretia zmluvy o tom, aká časť splátky bude použitá na istinu, aká na úroky a ďalšie poplatky (príp. pravidlá tejto zmeny). „Požiadavka rozčlenenia splátky mala legislatívne vyjadriť zámer vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, aby dostal dôležité informácie ešte pred podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorému sa tak umožní porovnať produkty a pomôžu pri rozhodovaní o výbere produktov poskytovateľov spotrebiteľských úverov. Úplná znalosť veci spotrebiteľa predpokladá poskytnutie informácií aj o nákladoch spojených s úverom, aby veriteľ svojvoľne a nekontrolovateľne nepriradzoval plnenie spotrebiteľa a výlučne sám určoval, aká časť sa použije na splátku istiny, aká na splátku úrokov a poplatkov (teda poznanie pravidiel, podľa ktorých veriteľ v tomto smere postupuje. Cieľom rozčlenenia splátok bolo informovanie spotrebiteľov o nákladovosti úveru, za účelom rozpoznania podmienok splácania úrokov a poplatkov, ako dôležité právo spotrebiteľa v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Preto eurokonformným výkladom nebolo možné preklenúť nutnosť legislatívnej zmeny, a to nielen vo vzťahu k jazykovému zneniu zákona, ale aj k jeho vyššie uvedenému účelu (predstavujúceho vyššiu ochranu spotrebiteľa, avšak nad rámec smernice). Rozlišovanie splátky, v prípade ktorej sa uhrádza aj istina a úrok, má reálny a praktický význam. Zmluvná rovnováha v zmluve o spotrebiteľskom úvere mala byť naplnená len v prípade informovania veriteľa o podmienkach splácania rozčlenených častí splátky, prípadne o ich pomere alebo spôsobe zmeny, z hľadiska porovnávania produktov pri rozhodovaní spotrebiteľa o uzavretí zmluvy, ako i určení aká časť plnenia sa použije na splátku istiny a aká na splátku úrokov (Občiansky zákonník preferuje dlžníka ako subjekt určujúci priradovanie čiastočného plnenia vo vzťahu k povinnostiam platiť istinu, úroky a poplatky).“

43. Pri existencii protichodných názorov súdov vyššej inštancie súd konajúci v tejto veci sa priklonil k záverom, ku ktorým dospel Krajský súd v Prešove a ktorý odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 a ustálil tak, že „princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je potrebné vyžadovať aj špecifikáciu splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov.“ (pozri rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21Co/86/2018 z 3.7.2018) K tomu je potrebné ešte dodať, že dve rôzne zákonné formulácie predmetnej obsahovej náležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch (zákonná úprava do novelizácie do 1.5.2018 a po uvedenom dátume), nemôžu smerovať k jednému výkladu (pozri rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/464/2016 zo dňa 28.03.2018).

44. Výklad zákona č. 129/2010 Z. z. nemôže narušovať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Pojem právnej istoty je v slovenskom Civilnom sporovom poriadku vyjadrený v článku 2 ods. 2 ako „stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo“. Ustálená judikatúra slovenských súdov podala (a aj podáva) stabilný výklad ustanovenia zákona ohľadom potreby členenia splátok úveru.

45. V tejto súvislosti súd za nevyhnutné považuje poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Vrchný krajský súd v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) v rozhodnutí z 21.06.2006 č. k. 7 U 17/06 konštatoval, že „pri skúmaní neprijateľnej povahy zmluvných podmienok súd v súlade s rozhodovacou líniou Spolkového súdneho dvora (BGH) potvrdil, že je potrebné vychádzať z najneprijateľnejšieho výkladu, aký pri posudzovaných zmluvných podmienkach vôbec prichádza do úvahy“. (pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/86/2018 zo dňa 21.08.2018)

46. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 Zákona č. 129/2010 Z. z., kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa).

47. Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

48. Z vyššie uvedenej argumentácie vyplýva, že názor žalovaného o splnení zákonných kritérií na zmluvu o spotrebiteľskom úvere nie je správny. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva, nevyžaduje, aby na každý argument strany sporu bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (uznesenie ÚS SR z 23.06.2004 pod sp. zn. III ÚS 209/2004, rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997 - sťažnosť č. 21522/93, zberka rozsudkov a rozhodnutí 197-III).

49. Vzhľadom na konkrétne chýbajúce údaje v zmluve o spotrebiteľskom úvere o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, súd Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX uzavretú medzi stranami sporu považoval za platnú, avšak poskytnutý úver považoval podľa citovaného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, čo vyslovil vo výroku tohto rozsudku.

K trovám konania

50. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa druhého odseku tohto ustanovenia ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

51. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

52. V danom prípade bolo predmetom konania určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov. Súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a teda úspech žalobcov v konaní tak predstavuje 100% a úspech žalovaného predstavuje 0%. Súd v zmysle uvedených zákonných ustanovení rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a náhradu trov konania priznal žalobcom v uvedenom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CPS podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.